

**2022–2030 M. MARIJAMPOLĖS REGIONO PLĖTROS PLANO PAŽANGOS
PRIEMONĖS NR. LT024-03-02-01 „VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ SISTEMŲ
PLĖTRA MARIJAMPOLĖS REGIONE“
PAGRINDIMO APRAŠAS**

2025-02-21 Nr. PL-2
(data ir registracijos numeris)

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

| | |
|-----------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Regiono plėtros uždavinys (-iai) | LT024-03-02 „Skatinti tausojantį išteklių naudojimą“ |
|-----------------------------------------|------------------------------------------------------|

**II SKYRIUS
SITUACIJOS ANALIZĖ IR SIEKIAMAS POKYTIS**

Marijampolės regiono plėtros plane 2022–2030 m. (toliau – MRPPL) nustatyta **problema**, kurią siekiama spręsti – „**Nepakankamai tvarus išteklių naudojimas ir aplinka**“. Viena iš nustatytų **problemos priežasčių** yra tai, jog „**Prasta aplinkos kokybė dėl oro, vandens ir kraštovaizdžio taršos, nedarnus išteklių naudojimas bei klimato kaitos padarinių valdymas**“. (Marijampolės regiono esamos situacijos bei problemų ir jų priežasčių analizė pateikiama MRPPL I skyriuje „Regiono plėtros plano teritorinė aprėptis ir regiono esamos situacijos analizė“).

Švarus geriamasis vanduo yra gyvybiškai svarbus žmonių gyvenimo kokybei, todėl svarbu užtikrinti, kad kiekvienas žmogus gautų geros kokybės ir saugų vartoti geriamąjį vandenį. Būtina nuolat stebėti ir kontroliuoti geriamojo vandens kokybę, nes ilgai vartojant geriamąjį vandenį, kuriame esančių cheminių (toksinių) medžiagų koncentracija viršija ribines reikšmes, gali būti padaroma nepataisoma žala žmogaus sveikatai¹. Stebima, kad poreikis naudoti vandenį įvairioms reikmėms tiek šalyje, tiek regione 5 metų laikotarpiu turi tendenciją didėti. Tai tik dar labiau patvirtina, kaip svarbu užtikrinti tinkamas ir savalaikes geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas.

1 lentelė. Vandens sunaudojimas | tūkst. m³

| Savivaldybė | 2017 | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 |
|------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Kalvarijos sav. | 339,37 | 312,17 | 349,76 | 352,51 | 389,03 |
| Kazlų Rūdos sav. | 3906,04 | 3352,98 | 4027,48 | 4034,83 | 5071,19 |
| Marijampolės sav. | 2462,39 | 2599,59 | 2499,48 | 2608,78 | 2627,25 |
| Šakių r. sav. | 1069,74 | 1052,53 | 921,51 | 923,28 | 965,86 |
| Vilkaviškio r. sav. | 806,63 | 832,21 | 857,19 | 854,67 | 852,21 |
| Marijampolės regionas | 8584,18 | 8149,48 | 8655,41 | 8774,06 | 9905,54 |
| Lietuvos Respublika | 2746651,57 | 2539197,69 | 2724095,11 | 3589725,20 | 3325343,35 |

Analizuojant vandens sunaudojimo pagal atskiras sritis duomenis, stebima, kad 2021 m. daugiausiai Marijampolės regione sunaudota vandens žuvininkystei ir ūkio-buities reikmėms, kai šalyje – energetikai ir ūkio-buities reikmėms.

¹ Valstybės duomenų agentūra;

2 lentelė. Vandens sunaudojimas pagal sritis 2021 m. tūkst. m³/metus²

| Savivaldybė/Regionas | pramonei | ūkiui – buičiai | energetikai | žemės ūkiui ir miškininkystei | žuvininkystei |
|------------------------------|-----------------|--------------------|-------------------|----------------------------------|-----------------|
| Kalvarijos sav. | 93,00 | 216,11 | 0,00 | 79,92 | 0,00 |
| Kazlų Rūdos sav. | 121,36 | 163,12 | 0,00 | 0,00 | 4786,70 |
| Marijampolės sav. | 596,36 | 1888,05 | 29,78 | 113,06 | 0,00 |
| Šakių r. sav. | 99,90 | 655,08 | 2,85 | 208,04 | 0,00 |
| Vilkaviškio r. sav. | 48,07 | 801,27 | 2,88 | 0,00 | 0,00 |
| Marijampolės regionas | 958,69 | 3723,63 | 35,51 | 401,02 | 4786,70 |
| Lietuvos Respublika | 54116,86 | 169663,65 | 3042365,99 | 4883,97 | 54312,88 |

Buityje ar gamybos procese naudojant vandenį susidaro nuotekos, kurių prieš išleidžiant į gamtinę aplinką tinkamai neišvalius gali būti sukeliama neigiamas poveikis aplinkai. Netinkamai tvarkomos nuotekos teršia aplinką, darydamos neigiamą įtaką ežerų, upių ar kitų vandens telkinių bei požeminio vandens kokybei³.

Remiantis Valstybės duomenų agentūros 2022 m. duomenimis, Marijampolės regione nepakankamai išvalytos nuotekos sudaro 3,84 proc. į paviršinius vandens telkinius išleidžiamų ūkio, buitės ir gamybos nuotekų (nepakankamai išvalytų nuotekų dalis mažesnė penkiuose regionuose), skaičiumi tai sudaro 512,8 tūkst. m³.

Analizuojant Aplinkos apsaugos agentūros 2022 metų nuotekų išleidimo į gamtinę aplinką duomenis, buitinės, gamybinės ir komunalinės nuotekos Marijampolės regione iki nustatytų normų išvalomos 57,92 proc., kai Lietuvoje tik 5,36 proc.

3 lentelė. Nuotekų išleidimas į gamtinę aplinką 2022 m., tūkst. m³/metus

| Apskritis/ Savivaldybė | Buitinės, gamybinės ir komunalinės nuotekos | | |
|------------------------------|---------------------------------------------|------------------------------|-------------------------------------|
| | išleistos į paviršinius vandenis | | |
| | iš viso | iš jų | iš jų |
| | | išvalytų iki nustatytų normų | išvalytų iki nustatytų normų, proc. |
| Kalvarijos sav. | 349,28 | 6,28 | 1,80 |
| Kazlų Rūdos sav. | 5478,22 | 371,12 | 6,77 |
| Marijampolės sav. | 4967,59 | 4818,68 | 97,00 |
| Šakių r. sav. | 1046,94 | 1046,94 | 100,00 |
| Vilkaviškio r. sav. | 1514,14 | 1493,23 | 98,62 |
| Marijampolės regionas | 13356,18 | 7736,26 | 57,92 |
| Lietuvos Respublika | 2707916,77 | 145027,93 | 5,36 |

Marijampolės regiono gyventojų aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, dalis⁴, palyginti su visais gyventojais, yra antra mažiausia šalyje ir 2020 m. sudarė 73 proc. (šalies vidurkis – 82 proc.), šis rodiklis aukščiausias didžiųjų miestų regionuose (Vilniaus – 86 proc., Kauno – 90 proc.). 2020 m. duomenimis, Marijampolės regione gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis, dalis palyginti su visais gyventojais taip pat antra mažiausia šalyje – Marijampolės regione 60 proc., šalyje 76 proc. Šių svarbių paslaugų ir jų kokybės užtikrinimas kaimiškuose ir didele teritorine sklaida pasižyminčiuose regionuose sudėtingas, nes vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų plėtra reikalauja didelių investicijų. 2020 m. Valstybinio audito ataskaitoje „Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas“, taip pat nurodoma, kad siekiant užtikrinti, kad kuo daugiau gyventojų būtų aprūpinami centralizuotai tiekiamu geriamuoju

² Aplinkos apsaugos agentūra;

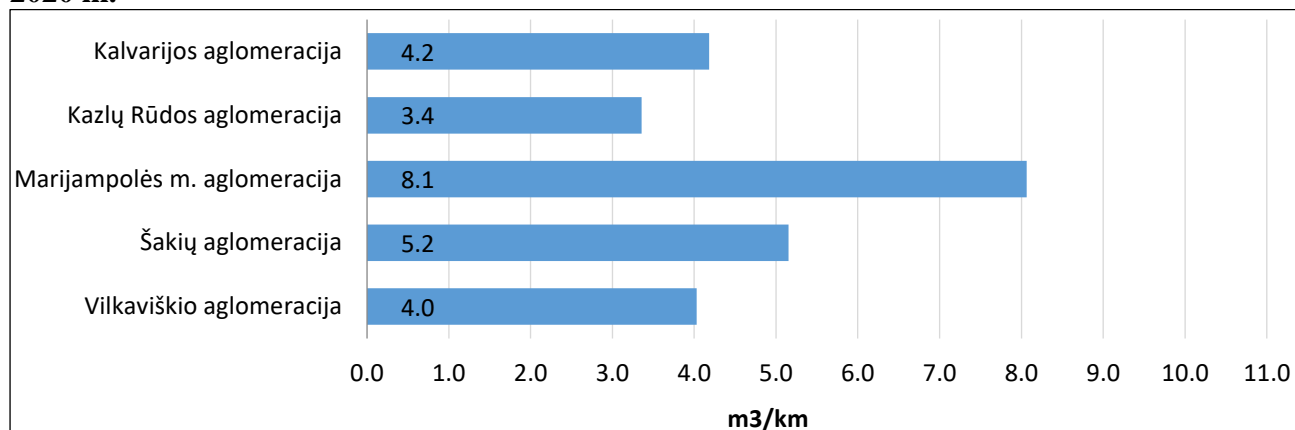
³ 2020 m. Valstybinio audito ataskaita „Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas“;

⁴ Vidaus reikalų ministerija, <https://nrp.vrm.lt/regionu-pletros-programu-ir-planu-rengimas/regionu-pletros-programos-rodikliai/268>;

vandeniui ir turėtų galimybes centralizuotai tvarkyti nuotekas, būtina vykdyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą.

Marijampolės regiono aglomeracijose didžiausias nuotekų infiltracijos mastas vienam kilometrui yra fiksuojamas Marijampolės aglomeracijoje – 8,1 m³/km. Mažiausia reikšmė yra Kazlų Rūdos aglomeracijoje – 3,4 m³/km. Iš penkių Marijampolės regiono aglomeracijų dviejų aglomeracijų infiltracija yra didesnė už Lietuvos aglomeracijų vidurkį.⁵

1 paveikslas. Infiltracija nuotekų surinkimo tinkluose vienam kilometrui Marijampolės regione 2020 m.



Santykinis avarių skaičius (t. y. avarių skaičius tenkantis vienam nuotekų tinklų kilometrui) yra dar vienas rodiklis, leidžiantis įvertinti nuotekų tinklų būklę.⁶

4 lentelė. Santykinis avarių skaičius ir infiltracijos mastas nuotekų tinkluose pagal regionus 2020 m.

| Regiono rodikliai | Santykinis avarių skaičius, vnt./km | Infiltracijos nuotekų tinkluose mastas, proc. nuo surinkto nuotekų kiekio be apskaitos klaidų |
|-----------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| Alytaus regionas | 0,56 | 24% |
| Kauno regionas | 2,13 | 36% |
| Klaipėdos regionas | 0,40 | 39% |
| Marijampolės regionas | 1,81 | 48% |
| Panevėžio regionas | 0,55 | 45% |
| Šiaulių regionas | 1,07 | 47% |
| Tauragės regionas | 1,14 | 49% |
| Telšių regionas | 1,01 | 44% |
| Utenos regionas | 0,71 | 33% |
| Vilniaus regionas | 0,29 | 19% |
| Lietuvos Respublika | 0,97 | 35% |

Iš pateiktos lentelės matyti, kad Marijampolės regione avarių skaičius tenkantis vienam nuotekų tinklų kilometrui gana didelis, lyginant su kitais regionais. Šie duomenys taipogi rodo, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naujų sprendinių įgyvendinimas yra būtini.

⁵ Investicijų į Lietuvos vandentvarkos sektorių planas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2023 m. liepos 24 d. įsakymu Nr.V-94 [Tyrimai ir analizės - Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija \(lrv.lt\)](#);

⁶ Investicijų į Lietuvos vandentvarkos sektorių planas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2023 m. liepos 24 d. įsakymu Nr.V-94 [Tyrimai ir analizės - Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija \(lrv.lt\)](#);

2021 m. vandens paėmimo ir sunaudojimo duomenys⁷ rodo, kad vandens nuostoliai Marijampolės regione sudaro beveik 7 proc. visų šalies vandens nuostolių (nors gyventojų skaičius tesudaro 4,8 proc. šalies gyventojų, o sukuriamas BVP sudaro tik 3 proc. viso šalies BVP).

5 lentelė. Vandens nuostoliai 2021 m. tūkst. m³/metus

| Savivaldybė/Regionas | Vandens nuostoliai, tūkst. m ³ /metus |
|------------------------------|--------------------------------------------------|
| Kalvarijos sav. | 0 |
| Kazlų Rūdos sav. | 57,334 |
| Marijampolės sav. | 978,633 |
| Šakių r. sav. | 296,65 |
| Vilkaviškio r. sav. | 244,116 |
| Marijampolės regionas | 1576,733 |
| Lietuvos Respublika | 22523,437 |

Tai rodo, kad regiono vandens tiekimo infrastruktūra yra pasenusi, neekonomiška, o klimato kaitos kontekste, kai susiduriama su tokiais ekstremaliais reiškiniais kaip sausros, ir neužtikrinanti tausojančio išteklių naudojimo. Pagal LR teisės aktų reikalavimus, savivaldybių institucijos turi siekti, kad pagal geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus visi savivaldybės gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas.

Remiantis Investicijų į Lietuvos vandentvarkos sektorių plano duomenimis, Lietuvoje iš 60 esančių miestų ir rajonų savivaldybių, 55 yra reikalingos investicijos į tinklų tiesimą ir renovaciją, didžiausi investicijų poreikiai į infrastruktūrą apskaičiuoti Kauno r. sav. – 54,6 mln. Eur, Panevėžio m. sav. – 44,5 mln. Eur ir Šakių r. sav. – 38,17 mln. Eur. Šių savivaldybių poreikiai sudaro 27 proc. visų reikalingų investicijų į tinklų tiesimą ir renovaciją, kas bendrai sudaro 137,19 mln. Eur. Taip pat iš 60 esančių miestų ir rajonų savivaldybių, 42 yra reikalingos investicijos į vandenviečių ir kokybės gerinimo pajėgumų gerinimą. Didžiausi investicijų poreikiai į infrastruktūrą apskaičiuoti Vilniaus m. sav. – 41,3 mln. Eur, Šakių r. sav. – 20,18 mln. Eur bei Marijampolės sav. – 18,8 mln. Eur. Šių savivaldybių poreikis sudaro daugiau nei 36 proc. visų reikalingų investicijų į vandenviečių ir kokybės gerinimo pajėgumų gerinimą, kas bendrai sudaro 80,3 mln. Eur.⁸

Pagrindinis centralizuoto geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą ribojantis faktorius yra investicijų trūkumas ir investicijų atsiperkamumas. Kad vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų plėtra Marijampolės regione reikalauja investicijų patvirtina žemi gyventojų prisijungimo prie vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų rodikliai. Dėl trūkstamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros ir (ar) prastos esamos infrastruktūros būklės neužtikrinama reikalinga geriamojo vandens kokybė ir neišvalomos susidarancios nuotekos.

6 lentelė. Informacija apie Marijampolės regiono gyventojų prisijungimus prie centralizuotai aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų

| Savivaldybė | Prisijungimai prie vandens tiekimo tinklų | | Prisijungimai prie nuotekų tvarkymo tinklų | |
|--------------------|-------------------------------------------|--------------|--------------------------------------------|--------------|
| | Procentai | Gyventojai | Procentai | Gyventojai |
| Kazlų Rūdos | 50 | 5,46 tūkst. | 53 | 5,76 tūkst. |
| Marijampolės | 84 | 45,63 tūkst. | 78 | 42,46 tūkst. |
| Šakių rajono | 75 | 19,51 tūkst. | 46 | 11,97 tūkst. |
| Vilkaviškio rajono | 73 | 25,00 tūkst. | 55 | 19,00 tūkst. |

⁷ Aplinkos apsaugos agentūra, <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/vandens-paemimas-ir-naudojimas/vandens-naudojimo-apskaitos-duomenys>;

⁸ Investicijų į Lietuvos vandentvarkos sektorių planas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2023 m. liepos 24 d. įsakymu Nr.V-94 [Tyrimai ir analizės - Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija \(lrv.lt\)](#);

7 lentelė. Informacija apie Marijampolės regiono kokybinius geriamojo vandens parametrus, nuotekų išvalymo atitikimą nustatytiems reikalavimams

| Savivaldybė | Geriamojo vandens kokybės atitikimas nustatytiems reikalavimams | Nuotekų išvalymo atitikimas nustatytiems reikalavimams |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kazlų Rūdos | <p>Tiekiamo geriamojo vandens kokybė Kazlų Rūdos savivaldybėje iš esmės atitinka Lietuvos Higienos Normos 24:2023 reikalavimus, išskyrus keliose vandenvietėse viršijamos indikatorių rodiklių (mangano, chloridų, natrio, savitojo elektros laidžio, amonio) normos.</p> <p>Kazlų Rūdos miesto vandenvietėje, kurioje projekto metu planuojamos investicijos, tiekiamame geriamajame vandenyje leidžiamas ribas viršija chloridų ir mangano koncentracijos. Chloridų koncentracija nuo pat vandenvietės eksploatacijos pradžios viršija leidžiamą ribą (250 mg/l), todėl šis indikatorinis rodiklis daro įtaką skolinėms vandens savybėms.</p> | <p>UAB „Kazlų Rūdos energija“ eksploatuoja 5 nuotekų valyklas, esančias Kazlų Rūdos mieste, Plutiškių, Bebruliškės, Antanavo, Ažuolų Būdos gyvenvietėse, kurių bendras pajėgumas – 578,6 tūkst. kub. m per metus. Nuotekų išvalymo kokybė iš dalies atitinka keliamus reikalavimus.</p> <p>Antanavo kaime esantys nuotekų valymo įrenginiai eksploatuojami nuo 2004 m. Įvykdžius du projektus, kurių metu buvo nutiesti nuotekų tinklai ir buvo prijungta daugiau gyventojų prie centralizuotos nuotekų sistemos, įrenginių našumas tapo nepakankamas (šiuo metu 19,8m³ per parą), nors dar ir ne visi gyventojai spėjo prisijungti, kuriems yra sudaryta galimybė. Taigi nepakankant našumo, iškyla rizika neišvalyti nuotekų iki tam nustatytų normų (normų viršijimas jau buvo nustatytas 2023 m. balandžio mėn.). Todėl šioje gyvenvietėje numatoma nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija, įrengiant azoto ir fosforo valymo grandį bei įrengiant į aplinką išleidžiamų išvalytų nuotekų apskaitos prietaisą.</p> <p>Bagotosios kaime siekiant, kad nuotekų tinklai galėtų efektyviai funkcionuoti svarbu įsirengti tris nuotekų valymo įrenginius.</p> |
| Marijampolės | <p>Siekiant užtikrinti tiekiamo vartotojams geriamojo vandens saugą ir kokybę, UAB „Sūduvos vandenys“ kontroliuojami mikrobiologiniai, toksiniai (cheminiai), indikatoriniai rodikliai bei parametrai. Investicijos į geriamojo vandens tiekimo užtikrinimą gyventojams planuojamos Valavičių gyvenvietėje. Šioje gyvenvietėje nėra Bendrovės eksploatuojamo turto (gręžinių, vandens gerinimo įrenginių, geriamojo vandens tiekimo tinklų), kurio pagalba būtų užtikrintas kokybiško geriamojo vandens tiekimas.</p> | <p>2022 m. pabaigoje Bendrovė eksploatavo 21 nuotekų valymo įrenginį. Iš to skaičiaus 1 Marijampolės miesto nuotekų valyklą ir 20 savivaldybės gyvenviečių nuotekų valymo įrenginių. 2022 metais išvalyta 4959,262 tūkst. m³ nuotekų. Iš to skaičiaus 4628,304 tūkst. m³ Marijampolės miesto nuotekų valykloje. 2022 m. pabaigai iš viso Bendrovė eksploatavo 293,6 km nuotekų surinkimo tinklų.</p> <p>Marijampolės miesto nuotekų valymo įrenginiuose nuotekų išvalymo kokybiniai rodikliai atitinka taršos leidime reglamentuotų išvalymo normų reikalavimus.</p> <p>Numatomose rekonstruoti Valavičių NVĮ, kurių našumas 40m³/p, nuotekos išvalomos mechaniškai ir biologiškai iki BDS, SM normatyvų, tačiau N ir P šalinimas juose nebuvo numatytas ir įrengtas. Analogiška situacija ir Smilgių NVĮ, kurių našumas 30m³/p, nuotekos išvalomos mechaniškai ir biologiškai iki BDS, SM normatyvų, tačiau N ir P šalinimas juose taip pat nebuvo numatytas ir įrengtas. Daukšių, Šventragio,</p> |

| | | <p>Gavaltuvos NVĮ, yra tik mechaninis nuotekų valymas, tad BDS, SM, N ir P normatyvų įgyvendinimas yra neįmanomas. Projekte taip pat planuojama nuotekų surinkimo tinklų plėtra Smilgių, Šventragio, Meškučių, Igliaukos, Padovinio, Netičkampio, Balsupių ir Valavičių gyvenvietėse, nes šiose gyvenvietėse nevysi gyventojai turi galimybę naudotis centralizuota nuotekų surinkimo ir tvarkymo paslauga. Daukšių ir Gavaltuvos gyvenvietėse iš viso nėra sudaryta galimybė gyventojams centralizuotai surinkti ir tvarkyti nuotekas, todėl planuojamas reikalingos infrastruktūros įrengimas.</p> | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----------------------------------------|----------------------------------------------------------|---------|----|-------|--------|----|-------|--------|-------|-------|---------|----|-------|--------------|----|-------|
| Šakių rajono | <p>2022 metais 13 vandenviečių, iš 68 UAB „Šakių vandenys“ eksploatuojamų, jokių nukrypimų nuo Lietuvos higienos normos HN 24:2017 nebuvo nustatyta. Mikrobiologinio, toksinio užterštumo atvejų nebuvo nei vienoje vandenvietėje. Likusiose 55 vandenvietėse nustatyta tik indikatoriniai vandens rodiklių neatitikimai. Nukrypimus nuo higienos normos galima paaiškinti tuo, kad Šakių rajone vyrauja geležingi, mineralų prisodrinti vandeniniai sluoksniai, todėl geriamojo vandens tarša geležies ir kitais junginiais yra didelė.</p> | <p>Šakių rajono nuotekų išvalymo kokybė atitinka Taršos leidime nustatytus reikalavimus.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>NVĮ</th> <th>BDS₇ taršos normatyvas mg/l</th> <th>2022 m. BDS₇ metinis vidurkis po valymo mg/l</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kidulių</td> <td>23</td> <td>5,997</td> </tr> <tr> <td>Kriūkų</td> <td>23</td> <td>6,023</td> </tr> <tr> <td>Lukšių</td> <td>17,89</td> <td>6,181</td> </tr> <tr> <td>Lekėčių</td> <td>23</td> <td>5,632</td> </tr> <tr> <td>Gelgaudiškio</td> <td>29</td> <td>4,257</td> </tr> </tbody> </table> <p>Siekiant užtikrinti ir kitų gyvenamųjų vietovių nuotekų išvalymo kokybę, projekto metu Sintautų sen. Santakų k. planuojami statyti nuotekų valymo įrenginiai, kuriuose bus tvarkomos Sintautų miestelio nuotekos.</p> | NVĮ | BDS ₇ taršos normatyvas mg/l | 2022 m. BDS ₇ metinis vidurkis po valymo mg/l | Kidulių | 23 | 5,997 | Kriūkų | 23 | 6,023 | Lukšių | 17,89 | 6,181 | Lekėčių | 23 | 5,632 | Gelgaudiškio | 29 | 4,257 |
| NVĮ | BDS ₇ taršos normatyvas mg/l | 2022 m. BDS ₇ metinis vidurkis po valymo mg/l | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Kidulių | 23 | 5,997 | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Kriūkų | 23 | 6,023 | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Lukšių | 17,89 | 6,181 | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Lekėčių | 23 | 5,632 | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Gelgaudiškio | 29 | 4,257 | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Vilkaviškio rajono | <p>Vilkaviškio rajono savivaldybėje daugumoje kaimų vandenviečių išgaunamas vanduo nėra labai geros kokybės. Mikrobiologinių ir toksinių rodiklių, neatitinkančių HN 24:2003 reikalavimų, vandenyje nenustatyta, tačiau kai kuriose gyvenvietėse viršijami indikatoriniai rodikliai (bendroji geležis, drumstumas, amonis, el. laidumas, manganas ir kt.). Pilviškių vandens gerinimo įrenginių tiekiamas vanduo neatitinka HN 24:2023 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ nustatytų reikalavimų dėl chloridų ir savitojo elektros laidžio. Faktinės ir norminės šių rodiklių reikšmės yra atitinkamai: chlorido – 820 ir 250 mg/l; savitojo elektros laidžio – 3.000 ir 2.500 μS/cm. Todėl šioje gyvenvietėje numatoma rekonstruoti geriamojo vandens gerinimo įrenginius.</p> | <p>Savivaldybės nuotekų valyklose visos nuotekos išvalomos iki nustatytų normų, visgi didelėje dalyje kaimo nuotekų valymo įrenginių vidutinė metinė taršos apkrova gerokai viršija nuotekų valymo įrenginių projektinius pajėgumus (pvz., 2020–2022 metais Karklinių k. vidutinė metinė apkrova buvo 144 %, Serdokų k. – 459 %, Sūdavos k. – 210 %). Nutiesus centralizuotųjų nuotekų surinkimo tinklus Karklinių k., Serdokų k. bei Sūdavos k., vidutinė metinė taršos apkrova dar labiau išaugtų.</p> | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

Tikslinė grupė ir jos poreikiai.

Aukščiau pateikti duomenys rodo, kad savivaldybėse esanti nepakankama ir (arba) nusidėvėjusi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra neužtikrina tinkamos vandens kokybės ir nuotekų tvarkymo paslaugos. Pakankamai didelė dalis vartotojų (namų ūkių) kaimiškiose regiono gyvenvietėse vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų iki šiol negauna arba gauna nekokybiškas. Siekiant padidinti centralizuotųjų geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą, reikalinga išplėtoti vandens ir nuotekų tvarkymo tinklus, nutiesiant vamzdynus ir sudarant sąlygas prisijungti naujiems vartotojams. Vandens kokybė, vietovėse, kuriose projekto metu planuojama geriamojo vandens gavybos (paėmimo) ir (arba) geriamojo vandens ruošimo (gerinimo) įrenginių rekonstrukcija, nėra pakankamai gera, viršijami indikatorinių rodiklių (mangano, chloridų, natrio, savitojo elektros laidžio, amonio) normos. Todėl labai svarbu visiems gyventojams užtikrinti geriamojo vandens kokybę. Pagal aukščiau pateiktus duomenis, matosi, kad savivaldybių nuotekų valyklose nuotekos išvalomos iki nustatytų normų, tačiau didelėje dalyje kaimiškųjų gyvenviečių esančių nuotekų valymo įrenginių vidutinė metinė taršos apkrova gerokai viršija nuotekų valymo įrenginių projektinius pajėgumus.

Jeigu planuojamas projektas nebūtų įgyvendinamas, centralizuoto geriamojo vandens tiekimo bei nuotekų tvarkymo infrastruktūra nebūtų plečiama ir tobulinama, tai neigiamai veiktų Marijampolės regiono gyventojų ekonominę ir socialinę būklę, gyventojams nebūtų užtikrinta viešai teikiama centralizuota paslauga, o susidariusi situacija turėtų neigiamos įtakos tolimesniam paslaugos teikimui.

Tikslinės grupės, kurios susiduria su nepakankamu paslaugų užtikrinimu, yra:

- Gyventojai, negaunantys geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų ar gaunantys nekokybiškas;
- Savivaldybės;
- Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonės.

Savivaldybių vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose pateikti duomenys (gyvenamosios vietovės lygiu) taip pat atskleidžia tikslinės grupės poreikius dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros gerinimo ir plėtros.

Siekiamas pokytis.

Visi anksčiau analizuoti rodikliai ir jų rezultatai patvirtina, kad Marijampolės regione yra poreikis gerinti geriamojo vandens kokybės užtikrinimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas.

Užtikrinus šias paslaugas regione būtų prisidedama prie darnaus išteklių naudojimo, vandens kokybės gerinimo ir būtiniausių asmenų poreikių tenkinimo.

Įgyvendinant šią pažangos priemonę Marijampolės regione siekiama didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kokybę ir prieinamumą.

Sprendžiant aukščiau įvardintas problemas priežastis, susijusias su prieinamumo ir kokybės užtikrinimu vandentvarkos ir nuotekų tvarkymo srityse, numatoma vykdyti veiklas, kuriomis bus prisidedama prie Regionų plėtros programoje (toliau – RPP)⁹ numatytų poveikio rodiklių pasiekimo.

8 lentelė. Pažangos priemonėje numatomų investicijų prisidėjimas prie RPP poveikio rodiklių siekimo

| Poveikio rodiklis | Regiono plėtros plane numatytos veiklos, kuriomis bus prisidedama prie jų pasiekimo |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Gyventojų, aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais (procentai) | Įgyvendinant veiklą „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas“ numatoma regione didinti gyventojų, aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, skaičių. |
| Gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis | Įgyvendinant veiklą „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas“ numatoma |

⁹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 713 „Dėl 2022–2030 metų regionų plėtros programos patvirtinimo“;

| | |
|----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| nuotekų tvarkymo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais (procentai) | regione didinti gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis, skaičių. |
|----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Siekiant gerinti geriamojo vandens kokybės užtikrinimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas Marijampolės regiono savivaldybėse buvo vykdytos investicijos, tačiau pilnai iškeltų problemų neišsprendė.

9 lentelė. Atliktos investicijos ir tolesnis poreikis investuoti

| Veikla | Tolesnis poreikis spręsti problemą |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ | Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonės Kazlų Rūdos, Marijampolės, Šakių ir Vilkaviškio rajonų savivaldybėse įgyvendintais projektais didino vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą įrengiant vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklus bei vandens gerinimo ir nuotekų valymo įrenginius. Tačiau šios investicijos nėra pakankamos, kadangi poreikis vandens tiekimo ir nuotekų infrastruktūros plėtrai ir tvarkymui Marijampolės regione yra didesnis. |

Galimybes spręsti vandens tiekimo ir nuotekų infrastruktūros tvarkymo problemas lemia resursų trūkumas – finansinės savivaldybių galimybės yra ribotos.

III SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA

Priemonė bus įgyvendinama Marijampolės regiono – Marijampolės, Kazlų Rūdos, Šakių rajono ir Vilkaviškio rajono – savivaldybėse.

IV SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLOS, PROJEKTŲ VYKDYTOJAI IR PARTNERIAI

Aukščiau atliktos analizės duomenys parodė, kad labai svarbu, jog visi savivaldybės gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas. Pateikti duomenys rodo, kad regiono vandens tiekimo infrastruktūra yra pasenusi, neekonomiška ir neužtikrinanti tausojančio išteklių naudojimo.

Todėl įgyvendinant pažangos priemonę bei siekiant tenkinti tikslinių grupių poreikius numatoma vykdyti veiklą – Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas.

10 lentelė. Planuojamos projektų veiklos savivaldybėse

| Projekto pavadinimas | Finansuojamos veiklos | Gyvenamosios vietovės ir veiklos jose |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Vandens tiekimo įrenginių ir nuotekų valymo sistemų plėtra Kazlų Rūdos savivaldybėje | Geriamojo vandens gavybos (paėmimo) ir (arba) geriamojo vandens ruošimo (gerinimo) įrenginių rekonstrukcija gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra daugiau nei 2000 gyventojų | Bus vykdoma vandenvietėje esančių vandens gerinimo įrenginių rekonstrukcija, pakeičiant nugeležinimo filtrus, kadangi jie išvalo tik geležį. Dėl reikalavimo atitikti mangano, chlorido ir amonio rodiklių normas, reikalingi papildomi atvirkštinės osmozės filtrai. |

| | | |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | Centralizuotųjų nuotekų surinkimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova | Bagotosios kaime numatoma centralizuotųjų nuotekų surinkimo tinklų plėtra. |
| | Nuotekų valymo įrenginių nauja statyba gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova | Bagotosios kaime numatoma įrengti nuotekų valyklą. |
| | Nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova | Antanavo kaime numatoma nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija, įrengiant azoto ir fosforo valymo grandį bei įrengiant į aplinką išleidžiamų išvalytų nuotekų apskaitos prietaisą. |
| Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų plėtra bei kokybės gerinimas Marijampolės savivaldybėje | Centralizuotųjų geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra nuo 200 iki 2000 gyventojų | Planuojama centralizuotų geriamojo vandens tiekimo tinklų statyba Igliaukos ir Valavičių gyvenvietėse. |
| | Geriamojo vandens gavybos (paėmimo) ir (arba) geriamojo vandens ruošimo (gerinimo) įrenginių statyba gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra nuo 200 iki 2000 gyventojų | Planuojama vandens gerinimo įrenginių statyba Valavičių gyvenvietėje. |
| | Centralizuotųjų nuotekų surinkimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova | Tinklų plėtra numatyta Valavičių, Smilgių, Šventragio, Gavaltuvos, Daukšių, Meškučių, Igliaukos, Netičkampio, Balsupių ir Padovinio gyvenvietėse. |
| | Nuotekų valymo įrenginių nauja statyba gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova | Planuojama nuotekų valymo įrenginių statyba Gavaltuvos, Daukšių gyvenvietėse. |
| | Nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova | Numatoma Valavičių ir Smilgių gyvenviečių nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija. |
| | | |
| Vandens tiekimo ir nuotekų sistemų plėtojimas Vilkaviškio rajono savivaldybėje | Geriamojo vandens gavybos (paėmimo) ir (arba) geriamojo vandens ruošimo (gerinimo) įrenginių statyba gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra nuo 200 iki 2000 gyventojų | Numatoma įrengti geriamojo vandens gerinimo įrenginius Karklinių k., Keturvalakių mstl. ir Opšrūtų k. |
| | Geriamojo vandens gavybos (paėmimo) ir (arba) geriamojo vandens ruošimo (gerinimo) įrenginių rekonstrukcija gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra daugiau nei 2000 gyventojų | Numatoma rekonstruoti geriamojo vandens gerinimo įrenginius Pilviškių mstl. |
| | Centralizuotųjų nuotekų surinkimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų | Numatoma įrengti nuotekų surinkimo tinklą Bartninkų mstl., Keturvalakių mstl., Pajevonio k., Virbalio Miesto |

| | | |
|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova | Laukų k., Karklinių k., Serdokų k., Sūdavos k. |
| | Nuotekų valymo įrenginių nauja statyba gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova | Numatoma NVĮ nauja statyba Bartninkų mstl., Keturvalakių mstl., Pajevonio k. |
| | Nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova | Numatoma NVĮ rekonstrukcija Karklinių k., Serdokų k., Sūdavos k. |
| Šakių rajono vandentvarkos sistemos plėtra | Centralizuotųjų geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra nuo 200 iki 2000 gyventojų | Siekiant padidinti geriamojo vandens tiekimo sistemos prieinamumą Kudirkos Naumiesčio mieste bus įrengiami nauji geriamojo vandens tiekimo tinklai |
| | Centralizuotųjų nuotekų surinkimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova | Kidulių gyvenvietėje (Kidulių k., Judrių k.) planuojama nuotekų tinklų statyba. Kriūkų gyvenvietėje (Kriūkų mstl. ir Joginiškių k.) planuojama nuotekų tinklų statyba. Lukšių miestelyje planuojama nuotekų tinklų statyba. Lekėčių miestelyje planuojama nuotekų tinklų statyba. Gelgaudiškyje planuojama nuotekų tinklų statyba. Kudirkos Naumiestyje planuojama nuotekų tinklų statyba. Sintautuose planuojama nuotekų tinklų statyba. |
| | Nuotekų valymo įrenginių nauja statyba gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova | Sintautų sen. Santakų k. planuojami nuotekų valymo įrenginiai, kuriuose bus tvarkomos Sintautų miestelio nuotekos. |

Projektai pagal šią priemonę bus atrenkami regioninio planavimo būdu.

Galimi projektų pagal šią priemonę pareiškėjai – viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, turintys geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo licenciją, išduotą Valstybinės energetikos reguliavimo tarnybos, ir kuriems savivaldybės tarybos sprendimu savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje pavesta vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą. Remiantis Vietos savivaldos įstatymo 55 straipsnio 2 punktu, vandens tiekimo, nuotekų valymo viešųjų paslaugų teikimas pavestas viešiesiems geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams.

Partneriais, sudarius jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis, gali būti savivaldybių administracijos.

V SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PROJEKTŲ ATRANKA

Numatomas projektų planavimas visai pažangos priemonei ir jos veikloms. Tai atitinka Strateginio valdymo metodikos¹⁰ 135.2 papunkčio nuostatas – projektais numatoma prisidėti vykdant Vietos savivaldos įstatyme savivaldybių savarankiškąsias ir valstybės perduotas funkcijas. Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 30 punktu, savarankiška savivaldybių funkcija – šilumos ir geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas.

Visais atvejais projektai turi atitikti regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ finansavimo gairių (toliau – Gairės)¹¹ reikalavimus.

VI SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PRISIDĖJIMAS PRIE HORIZONTALIŲJŲ PRINCIPŲ ĮGYVENDINIMO

11 lentelė. Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP

| Eil. Nr. | Horizontalieji principai (toliau – HP) | Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP |
|----------|----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Darnaus vystymosi | 2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programoje ¹² suplanuota pažangos priemone Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ bus prisidedama prie Darnaus vystymosi horizontaliojo principo įgyvendinimo. Įgyvendinant pažangos priemonės projektus regione ir vykdant numatytus darbus bus prisidedama prie Darnaus vystymosi horizontaliojo principo įgyvendinimo. Įgyvendinant pažangos priemonės projektus nebus pažeidžiamas darnaus vystymosi principas, bus laikomasi klimato ir aplinkos apsaugos standartų ir reikšmingos žalos nedarymo principo. Visi projektai atitiks Finansavimo gairių 3 dalyje „Horizontaliųjų principų laikymosi reikalavimai“ nustatytus horizontaliųjų principų laikymosi reikalavimus. |
| 2. | Lygių galimybių visiems | Aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programoje suplanuota pažangos priemone Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ bus prisidedama prie Lygių galimybių visiems horizontaliojo principo įgyvendinimo. Įgyvendinant projektus pagal šią pažangos priemonę nebus sudaroma apribojimų ar diskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, |

¹⁰ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14-1 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“;

¹¹ Patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2023 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. D1-243 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programos regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ finansavimo gairių patvirtinimo“;

¹² Patvirtinta Vyriausybės 2022 m. kovo 30 d. nutarimu Nr. 318 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programos patvirtinimo“;

| | |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | <p>tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos, negalios ar kt.</p> <p>Lygių galimybių principas bus visapusiškai paisomas visų projektuose dalyvaujančių asmenų atžvilgiu. Veiklos bus organizuojamos taip, kad būtų atsižvelgiama į kiekvieno asmens individualias ypatybes, užtikrinant visiems lygias galimybes dalyvauti ir pasinaudoti teikiamomis paslaugomis bei pasiekti numatytus tikslus. Šiuo būdu bus siekiama skatinti įvairovę, toleranciją, užkertant kelią bet kokiai diskriminacijai ar neteisingumui. Projektai atitiks Regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ finansavimo gairių 3 dalyje „Horizontaliųjų principų laikymosi reikalavimai“ nustatytus reikalavimus.</p> |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Projektuose bus užtikrinama, kad vykdant projektų veiklas būtų prisidedama prie Jungtinių Tautų darnaus vystymosi šeštojo tikslo – užtikrinti visuotinę prieigą prie saugaus geriamojo vandens, sanitarijos ir higienos, taip pat siekiama pagerinti vandens kokybę ir vandens naudojimo efektyvumą, skatinti tvarią vandens gavybą bei gėlo vandens tiekimą – įgyvendinimo.

VII SKYRIUS IŠANKSTINĖS SĄLYGOS

Regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ finansavimo gairių 2 dalyje „Reikalavimai projektams, finansuojamiems pagal regioninę pažangos priemonę“ numatyta, kad: Projektas gali būti finansuojamas, jeigu yra įvykdyta Gairių I skyriaus lentelės 6 skiltyje nurodyta išankstinė sąlyga. Išankstinė sąlyga laikoma įvykdyta, kai projekto įgyvendinimo plane nurodytos projekto veiklos atitinka savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano įgyvendinimo priemonės (gyvenamosios vietovės atitiktis), kurios atitinka Investicijų į Lietuvos vandentvarkos sektorių plano nuostatas.

Siekiant užtikrinti tinkamą ir savalaikį gyventojų aprūpinimą geriamuoju vandeniu ir nuotekų tvarkymą, Marijampolės regiono 4 savivaldybių (Kazlų Rūdos, Marijampolės, Šakių rajono ir Vilkaviškio rajono) parengtuose geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose numatytos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo plėtros priemonės ir sprendiniai gyvenamosios vietovės lygiu.

12 lentelė. Savivaldybių patvirtinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų duomenys

| Savivaldybės pavadinimas | Dokumento duomenys | Atitiktis išankstinei sąlygai |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kazlų Rūdos | Kazlų Rūdos savivaldybės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo planas (2023 m. spalio 30 d. Nr. TS-204) | Projekto įgyvendinimo plane nurodytos projekto veiklos atitinka Kazlų Rūdos savivaldybės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo plano įgyvendinimo priemonės (gyvenamosios vietovės atitiktis) |
| Marijampolės | Marijampolės savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo | Iki projekto įgyvendinimo plano pateikimo projekto veiklos atitiks |

| | | |
|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimas (Marijampolės savivaldybės tarybos sprendimas 2022 m. balandžio 25 d. Nr. 1-153) | Marijampolės savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano įgyvendinimo priemonės (gyvenamosios vietovės atitiktis) |
| Šakių rajono | Šakių rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano koregavimas su sprendiniais (Šakių rajono savivaldybės tarybos sprendimas 2021 m. birželio 25 d. Nr. T-212) | Projekto įgyvendinimo plane nurodytos projekto veiklos atitinka Šakių rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano įgyvendinimo priemonės (gyvenamosios vietovės atitiktis) |
| Vilkaviškio rajono | Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planas (Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos sprendimas 2020 m. rugsėjo 25 d. Nr. B-TS-548) | Iki projekto įgyvendinimo plano pateikimo projekto veiklos atitiks Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano įgyvendinimo priemonės (gyvenamosios vietovės atitiktis) |

VIII SKYRIUS
PAŽANGOS PRIEMONĖS STEBĖSENOS RODIKLIAI

13 lentelė. Produkto ir rezultato rodikliai pažangos priemonei ir jos veikloms pasirinkti vadovaujantis Gairių 2.1. dalyse „Finansuojamos veiklos ir siekiami stebėsenos rodikliai“ pateikta informacija.

| Pažangos priemonės veiklų produkto rodikliai | | | | | | | |
|------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Veiklos pavadinimas | Rodiklio kodas | Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas | Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur | | Siektinis rodiklio reikšmės | | Siektinis rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas |
| | | | Iš viso | Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma | Tarpinė reikšmė (metai) | Galutinė reikšmė (metai) | |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 |
| Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas | P.B.2.0030 | Viešojo vandens tiekimo paskirstymo sistemų naujų arba atnaujintų vamzdžių ilgis, km | 23.410.357,87 | 11.004.463,77 | 0 (2024) | 7,073 (2029) | Reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų (1.1.3.-1.1.4.) informacija apie viešojo vandens tiekimo paskirstymo sistemų naujų arba atnaujintų vamzdžių ilgį. |
| | P.B.2.0031 | Viešojo nuotekų surinkimo tinklo naujų arba atnaujintų vamzdžių ilgis, km | | | 0 (2024) | 72,528 (2029) | Reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų (1.1.1.-1.1.4.) informacija apie viešojo nuotekų surinkimo tinklo naujų arba atnaujintų vamzdžių ilgį. |
| | P.B.2.0032 | Nauji arba atnaujinti nuotekų valymo pajėgumai, gyv. ekvivalentas | | | 0 (2024) | 2 860 (2029) | Reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų (1.1.1.-1.1.4.) informacija apie naujus arba atnaujintus nuotekų valymo pajėgumus. |
| | P.S.2.1013 | Nauji arba atnaujinti geriamojo vandens ruošimo pajėgumai, m3/parą | | | 0 (2024) | 2 873 (2029) | Reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų (1.1.1., 1.1.2., 1.1.4.) informacija apie naujus arba atnaujintus geriamojo vandens ruošimo pajėgumus. |

| Pažangos priemonės rezultato rodikliai | | | | | | | |
|----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Rodiklio kodas | Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas | Pradinė rodiklio reikšmė (metai) | Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur | | Siekimos rodiklio reikšmės | | Siekimos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas |
| | | | Iš viso | Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma | Tarpinė reikšmė (metai) | Galutinė reikšmė (metai) | |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 |
| R.B.2.2041 | Gyventojai, prisijungę prie patobulintų viešojo vandens tiekimo sistemų, asm. | 0 | 23.410.357,87 | 11.004.463,77 | 0 (2024) | 6 631 (2029) | Reikšmė, apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų informacija apie gyventojus, prisijungusius prie patobulintų viešojo vandens tiekimo sistemų (1.1.1.-1.1.4.). |
| R.B.2.2042 | Gyventojai, prisijungę bent prie antrinio viešojo nuotekų valymo įrenginių, asm. | 0 | | | 0 (2024) | 3 344 (2029) | Reikšmė, apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų informacija apie gyventojus, prisijungusius bent prie antrinio viešojo nuotekų valymo įrenginių (1.1.1.-1.1.4.). |

Marijampolės regiono plėtros tarybos
administracijos direktorė

(parašas)

Jurgita Mitrulevičienė

(vardas ir pavardė)